

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Finanční analýza vybraného podniku

Soňa Hančová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hančová Soňa

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Finanční analýza vybraného podniku

Anglický název

Financial analysis of chosen enterprise

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je analýza finančního zdraví společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. Za pomoci ukazatelů finanční analýzy posoudit způsob dosavadního hospodaření v letech 2009-2013 a finanční situaci podniku a zjištěné výsledky následně zhodnotit. V závěru finanční analýzy budou navržena možná opatření k zlepšení hospodaření.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí-teoretické a praktické. V teoretické části práce bude prostudována relevantní literatura, pomocí níž budou popsány jednotlivé pojmy související s finanční analýzou podniku. V této části bude uveden význam finanční analýzy, uživatelé a metody finanční analýzy a v neposlední řadě i poměroví ukazatelé. V praktické části práce bude popsána společnost TRANSELCO CZ s.r.o. Bude zde popsán vznik podniku, předmět podnikání společnosti a jeho způsobilost. Dále zde bude samotná finanční analýza podniku, jejíž výsledky budou popsány, zhodnoceny a vysvětleny. V závěru této části práce je podrobně zhodnoceno hospodaření podniku v letech 2009-2013 a jsou navržena možná opatření potřebná pro jeho zlepšení.

Harmonogram zpracování

posun státnic na únor 2015

zpracování praktické části do 31.10.2014

odevzdání práce do 30.11.2014

Rozsah textové části

cca 30 - 40 stran textu

Klíčová slova

finanční analýza, výkaz zisku a ztrát, rozvaha, rentabilita, likvidita, zadluženost, horizontální analýza, vertikální analýza, zisk

---

Doporučené zdroje informací

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007.

154 s. ISBN 9788025118306

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010, 139 s. ISBN

978-80-247-3308-1

GRÜNWARD, Rolf. Finanční analýza a plánování podniku. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2

KISLINGEROVÁ, Eva. Manažerské finance. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, xl, 745 s. Beckova edice ekonomie.

ISBN 978-80-7179-903

SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 1. vyd. Grada, 1996, 455 s. ISBN 80-716-9211-5.

Vedoucí práce

Homolka Jaroslav, prof. Ing., CSc.

Termín odevzdání

listopad 2014

Elektronicky schváleno dne 29.10.2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 29.10.2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.listopadu 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi CSc. za odborné vedení práce a cenné rady při jejím zpracování. Dále bych ráda poděkovala jednateři společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. panu Vladimíru Málkovi za poskytnutí veškerých podkladů potřebných pro zpracování této práce. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat celé své rodině za veškerou podporu během celého mého studia.

Finanční analýza vybraného podniku

The financial analysis of chosen enterprise

Souhrn

Cílem této bakalářské práce bylo posouzení finančního zdraví společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. v letech 2009-2013. Hlavním nástrojem k dosažení daného cíle byla vybrána finanční analýza. Vybraný podnik se účastnil nejen kulturních akcí v regionu, ale i programů pro zlepšení kvality životního prostředí. Její odpovědné společenské chování v oblasti životního prostředí dokázaly i výsledky kontrol třídění a likvidace odpadů.

Teoretická část práce byla zaměřena na vysvětlení pojmů souvisejících s finanční analýzou a uvedla vzorce pro její zpracování. Praktická část práce charakterizovala vybraný podnik, předmět jeho činnosti, historii a způsobilost. K vyhodnocení finanční situace byla použita vertikální a horizontální analýza a analýza poměrových ukazatelů. Dále byly vypočteny bankrotní modely, jejichž vyhodnocení přineslo velmi pozitivní výsledky pro daný podnik. V závěru práce jsou veškeré výsledky finanční analýzy shrnuty a vyhodnoceny.

Klíčová slova: aktiva, cash flow, finanční analýza, horizontální analýza, likvidita, náklady, pasiva, rentabilita, rozvaha, vertikální analýza, výkaz zisku a ztráty, výnosy, zadluženost, zisk

Summary

The aim of this bachelor thesis was assessment of a financial health of a company TRANSELCO CZ s.r.o. for the years 2009-2013. The main tool to achieve the set aim was selected a financial analysis. The chosen enterprise participated not only in cultural action, but also in programs of improvement of environmental quality. Its responsible social behavior in the area of environment managed results of inspections sorting and disposal of waste.

The theoretical part was focused on explanation of concepts related to financial analysis and stated formula for its treatment. The practical part characterized chosen enterprise, its objects and activities, history and qualification. For the assessment of the financial analysis was used vertical and horizontal analysis and analysis of ration indicators. Next were

calculated bankruptcy models, whose results brought very positive results for chosen enterprise. In the end of the bachelor thesis were all results of the financial analysis summarized and evaluated.

Keywords: assets, balance sheet, cash flow, costs, financial analysis, horizontal analysis, indebtedness, liabilities, liquidity, profit, profit and loss statement, profitability, revenues vertical analysis

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
3	Literární rešerše	12
3.1	Vztah firmy ke společnosti.....	12
3.1.1	Společenská odpovědnost firem a jeho vývoj.....	12
3.1.2	Partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP).....	13
3.1.3	Význam malých a středních firem	14
3.2	Význam finanční analýzy	16
3.3	Uživatelé finanční analýzy	17
3.4	Zdroje informací pro finanční analýzu.....	18
3.5	Metody finanční analýzy.....	20
3.6	Ukazatelé finanční analýzy	21
3.6.1	Absolutní ukazatele.....	21
3.6.2	Poměroví ukazatelé.....	22
3.7	Analýza soustav ukazatelů	29
3.7.1	Bonitní a bankrotní modely	29
4	Vlastní práce	33
4.1	Charakteristika vybraného podniku	33
4.2	Finanční analýza podniku	34
4.2.1	Horizontální analýza rozvahy	34
4.2.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	38
4.2.3	Vertikální analýza rozvahy	40
4.2.4	Vertikální analýza zisku a ztráty.....	43
4.2.5	Analýza poměrových ukazatelů.....	44
4.2.6	Bankrotní modely	47

4.3	Vztah firmy k regionu a její chování.....	48
5	Závěr.....	50
6	Seznam použitých zdrojů.....	51
7	Seznam tabulek a grafů.....	53
8	Přílohy	54

1 Úvod

Každý ekonomický subjekt si stanoví určité cíle, kterých se snaží dosáhnout. Jednotlivé cíle se mohou lišit podle potřeb a charakteru daného podniku. Jedná se především o maximalizaci zisku, zvýšení konkurenceschopnosti na trhu, zvýšení tržní hodnoty podniku nebo o expanzi na trhu. K dosažení daných cílů je zapotřebí vložení vstupní složky, neboli, v našem případě, kapitálu. Ten však musí být správně a efektivně využíván, k čemuž je zapotřebí řízení podniku, neboli podnikového managementu. Mezi jeho úkoly patří především zajistit finanční zdraví podniku, rozvoj a obnovu aktiv a efektivně využívat zdroje firmy. K tomu, aby mohl činit tak důležitá rozhodnutí potřebuje potřebné podklady. Ty jsou výsledkem finanční analýzy podniku.

Pro vypracování finanční analýzy podniku je potřeba získat potřebné informace, které budou pravdivé a správné. Pro její vypracování je potřeba především účetnictví firmy, kde jsou zachyceny veškeré podnikové aktivity. Účetnictví ovšem nestanoví diagnózu o zdraví firmy, ale slouží jako zdroj hlavních ekonomických informací. Jedná se hlavně o informace z výkazu zisku a ztrát podniku a z rozvahy.

Každý podnikatel podstupuje při provozování své činnosti jisté riziko. Jedná se především o riziko ve formě ztráty finančních prostředků. Obecně platí, že čím vyšší je riziko daného podnikání, tím vyšší je zisk. Je ovšem na každém podnikateli či managementu podniku, jakými způsoby se bude snažit zamezit těmto rizikům a dosáhnout svých cílů.

2 Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je posouzení finančního zdraví společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. Za pomoci ukazatelů finanční analýzy posoudit způsob dosavadního hospodaření a finanční situaci podniku a zjištěné výsledky následně zhodnotit. V závěru finanční analýzy budou navržena možná opatření k zlepšení hospodaření podniku.

Tato bakalářská práce analyzuje účetní doklady vybraného podniku v letech 2009-2013. Práce je zaměřena především na slabé stránky podniku, které slouží k včasné identifikaci problémů a následnému nalezení optimálního řešení. Za pomoci poměrových ukazatelů se zjistí hospodářská výkonnost daného podniku, identifikují se rizikové oblasti a stanoví se prognóza dalšího vývoje.

Práce je rozdělena na dvě části. V první části práce je prostudována relevantní literatura, pomocí které jsou popsány jednotlivé pojmy související s finanční analýzou podniku. Je zde uveden význam finanční analýzy, uživatelé finanční analýzy, potřebné informace pro zpracování finanční analýzy, metody finanční analýzy a v neposlední řadě i poměroví ukazatelé. Všechny informace potřebné pro zpracování literární části práce byly čerpány z publikací, které jsou uvedeny v seznamu literatury.

Druhá část práce je část praktická, ve které jsou uvedeny informace o společnosti TRANSELCO CZ. s.r.o. Je zde popsán vznik podniku, předmět jeho podnikání a způsobilost podniku. Dále je zde samotná finanční analýza společnosti, jejíž výsledky jsou popsány, zhodnoceny a vysvětleny. Veškeré poznatky, potřebné pro provedení finanční analýzy společnosti, jsou čerpány z literární části práce. Jednotlivá data, potřebná pro finanční analýzu podniku, jsou čerpána zejména z výkazu zisku a ztrát a z rozvahy. Tato data poskytla společnost TRANSELCO CZ. s.r.o. a jsou uvedena v příloze. V závěru této části práce je podrobně zhodnoceno hospodaření podniku v letech 2009-2013 a jsou navržena možná opatření potřebná pro jeho zlepšení.

3 Literární rešerše

Tato část práce je zaměřena na vymezení jednotlivých pojmů souvisejících s finanční analýzou. První část této kapitoly se zabývá propojením regionálního rozvoje a malých a středních podniků, společenské odpovědnosti firem a partnerství veřejného a soukromého sektoru. Jelikož je praktická část zaměřena na finanční analýzu vybraného podniku, jsou dále popsány metody a pojmy, které s ní přímo souvisí.

3.1 Vztah firmy ke společnosti

3.1.1 Společenská odpovědnost firem a jeho vývoj

Koncept společenské odpovědnosti (CSR) se dynamicky vyvíjí již několik desetiletí. Howard R. Bowen je považován za jednoho z velmi významných teoretiků CSR a v padesátých letech 20.století ve své knize Social Responsibilities of the Businessman popsal CSR takto: „*Jedná se o závazky podnikatele uskutečňovat takové postupy, přijímat taková rozhodnutí nebo následovat takový směr jednání, který je z hlediska cílů a hodnot naší společnosti žádoucí.*“ Stěžejním rokem pro vývoj CSR je považován rok 1979, kdy Archie B. Carroll navrhl definici společenské odpovědnosti, která se soustředí na čtyři základní oblasti:

- 1) Ekonomickou odpovědnost
- 2) Zákonnou odpovědnost
- 3) Etickou odpovědnost
- 4) Dobrovolnou odpovědnost

Kvůli značné šíři tohoto konceptu není stanovena jednotná definice, která by ho přesně vymezila. Je to způsobeno především tím, že společenská odpovědnost je založena na dobrovolnosti a nemá striktně vymezené hranice. I přes rozdíly, které mezi sebou definice mají, se shodují v tom, že nahlíží na firmu jako na nedílnou součást společnosti a dávají důraz na to, že firma nefunguje zcela izolovaně od okolního světa.

Velmi zajímavý a důležitý poznatek ohledně CSR měl Alexandr Dahlsrud, který ve své práci *How Corporate Social Responsibility is defined: an Analysis of 37 definitions* vymezil pět základních aspektů, které se nejčastěji vyskytovaly v definicích CSR.

Jde o oblast:

- 1) Environmentální
- 2) Sociální
- 3) Ekonomickou
- 4) Stakeholdery
- 5) Dobrovolnost

Společenská odpovědnost firem patří mezi moderní koncept podnikání a je postavena na třech základních pilířích – ekonomickém, sociálním a environmentálním. Firma, která se řídí CSR se při svém podnikání snaží nejen dosáhnout zisku, ale bere v úvahu všechny tři uvedené pilíře, které dobrovolně uplatňuje nad rámec legislativních povinností a uplatňuje je v oblasti ekonomické, sociální a environmentální.

Do oblasti ekonomické lze zařadit například způsob správy a řízení firmy, vztahy se zákazníky a dodavateli, dokumenty upravující chování firmy, chování k vlastníkům a akcionářům. Oblast sociální je zaměřena hlavně na péči firmy o své zaměstnance a vytváření vhodných pracovních podmínek. Konkrétně sem lze zahrnout vytváření podmínek zaměstnancům ke sladění pracovního a osobního života, rozvoj lidského kapitálu, zaměstnaneckou politiku (mzda, zaměstnanecké výhody), zdravou podnikovou kulturu, humanizaci práce, boj proti sexuálnímu harašení a další. Oblasti environmentální je v posledních letech věnována stále větší pozornost, neboť je zaměřena na životní prostředí. Vedení firmy by si mělo uvědomit, že se nejedná pouze o oblast uvnitř podniku, ale i o jeho chování vzhledem k okolnímu prostředí, jako jsou emise, hluchost, odpady a doprava. Mezi hlavní činnosti, které do této oblasti patří lze uvést například omezování negativních dopadů na životní prostředí, investice do ekologických technologií, ochrana přírodních zdrojů, odpadové hospodaření a další (Kunz, 2012).

3.1.2 Partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP)

Pojem Public Private Partnership (PPP) vyjadřuje smluvně upravenou spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem. Důvodem této spolupráce je většinou zajištění veřejných služeb nebo infrastruktury a uplatňuje se v případech, kdy veřejně dostupné prostředky nedostačují na náklady realizace určitého projektu. Počátky této spolupráce pochází

z Velké Británie z 80.let 20.století, kde je známější označení Private Finance Initiative (PFI) a je kolébkou vzniku spolupráce soukromého a veřejného sektoru.

Partnerství soukromého a veřejného sektoru lze definovat podle řady znaků, ovšem pouze pět z nich lze pokládat za důležité. Patří mezi ně:

- **Účastníci projektu** – jsou to vždy minimálně dvě strany, kdy jedna z nich zastupuje veřejný sektor (vládu) a druhá sektor soukromý
- **Vztah partnerů** – je založen na smluvně podloženém základě, který má jasně vymezené vzájemné vazby využívající schopnosti obou partnerů
- **Doba trvání projektu** – je většinou dlouhodobého charakteru, který může trvat i 20-30 let. To je díky faktu, že smlouva kromě realizace zahrnuje i správu a údržbu
- **Zdroje financování** – z počátku financuje projekt privátní partner z vlastních zdrojů, jemuž se platby uskutečňují až na základě výsledků podle detailně zadaných kritérií. Tento způsob platby je nazýván platba za dostupnost infrastruktury nebo platba, která je podmíněna dosažením určité úrovně či fáze projektu
- **Sdílení rizik** – důležitou vlastností PPP je přesun rizika na privátního partnera. Na něj jsou přesunuta rizika, která se týkají financování, realizace, správy a údržby. Veřejný partner nese část rizik, která je schopen řídit a lépe jím předcházet

Partnerství veřejného a soukromého sektoru lze považovat za vhodný způsob financování investice tehdy, bylo-li dosaženo dvou hlavních cílů. Prvním z nich je dosažení vyšší hodnoty za peníze pro veřejný sektor než jsou tradiční metody pořizování veřejných statků. Vyjadřuje poměr kumulovaných nákladů na celou životnost projektu, který je ve vztahu ke kvalitě a užitku infrastruktury. Druhým cílem je dosáhnout vyšší efektivity a kvality veřejné infrastruktury, tedy využít maximálně schopností, zkušeností a potenciálu obou smluvních partnerů (Ostřížek, 2007).

3.1.3 Význam malých a středních firem

Nejprve je důležité si stručně vymezit základní pojmy, které s touto podkapitolou souvisí. Patří mezi ně podnikatel, podnik a firma.

Výraz podnikatel ve svém původním výrazu znamenal prostředník či zprostředkovatel, neboť se podnikatel podílel na zprostředkování obchodů. V průběhu času se k obchodu

přidalo zprostředkování dodávek pro vládu. Podnikatel je tedy osoba, která realizuje určitý projekt a nese riziko jeho úspěchu či neúspěchu. Oproti tomu pojem podnikání znamená cílevědomou činnost, která díky kreativnímu přístupu a správnému organizování přináší praktický přínos. Po ukončení této činnosti je nutné přijmout a zakalkulovat rizika neúspěchu.

Pro pojem podnik existuje celá řada definic. Nejobecnější výklad podniku říká, že jde o subjekt, ve kterém dochází k přeměně zdrojů ve statky (služby, fyzický objekt).

Pojem firma je svým významem i obsahem stejný jako podnik. Se stručným výkladem se lze setkat v obchodním zákoníku, který říká, že firma je název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.

V případě malého a středního podniku opět není pouze jedna definice. V jejich vymezení se můžeme setkat se statistickým pojetím, s členěním dle nařízení evropské komise a s vymezením podle zákona o podpoře malého a středního podnikání.

- **Statistické pojetí** – česká statistika přijala typologii podnikání Eurostatu a rozdělila podniky do tří skupin podle počtu zaměstnanců na:
  - Malé – podnik do 20 zaměstnanců
  - Střední – podnik do 100 zaměstnanců
  - Velké – podnik, který má 100 a více zaměstnanců
- **Nařízení evropské komise** – užívá čtyři kritéria pro klasifikaci malých a středních podniků. Mezi ně patří počet zaměstnanců, roční obrat, bilanční suma roční rozvahy a nezávislost. Třídí podniky na mikropodnik (do 10 zaměstnanců, roční obrat a bilanční suma rozvahy do 2mil. EUR), malý podnik (do 50 zaměstnanců, roční obrat a bilanční suma rozvahy do 10 mil. EUR) a střední podnik (do 250 zaměstnanců, roční obrat do 50 mil. EUR, bilanční suma rozvahy do 43 mil. EUR).
- **Podpora malého a středního podnikání** – vymezuje malého a středního podnikatele jako podnikatele, který splňuje kritéria, která jsou stanovena předpisem Evropských společenství. Toto vymezení je důležité pro ty, kteří žádají o podporu podnikání.

Malé a střední podniky tvoří ve struktuře všech firem značnou většinu. V Evropě se jedná o 99,8% firem v Evropské Unii a zaměstnávají 74 mil. lidí (Veber, 2012).

3.2 Význam finanční analýzy

Dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013) slouží finanční analýza především ke zhodnocení finanční situace podniku. Odhaluje, zda je podnik dostatečně ziskový, má správnou kapitálovou strukturu, využívá svých aktiv efektivním způsobem, splácí včas veškeré své závazky a mnoho dalších důležitých skutečností. Znalost finanční situace podniku, během podnikání, umožňuje vedení firmy správně se rozhodovat v otázkách získávání finančních prostředků, poskytování podnikatelských úvěrů, rozdělování zisku a další. Vědění o finančním postavení podniku je důležitá nejen ve vztahu k minulému hospodaření, ale především pro sestavení budoucího vývoje.

„Finanční analýza podniku je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, poměří mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj. Tím se zvyšuje vypovídací schopnost zpracovaných dat, zvyšuje se jejich informační hodnota“ (Sedláček, 2011).

Finanční analýza má za úkol především identifikovat problémy podniku, jeho silné a slabé stránky. Umožňuje odhalovat nejen působení ekonomických a neekonomických faktorů, ale i jejich budoucí vývoj. Někdy se o finanční analýze hovoří jako o metodě rozboru, kde hlavní roli hrají finanční částky a čas.

Cílem finanční analýzy podniku je zejména:

- posouzení vlivu vnitřního a vnějšího prostředí daného podniku
- zkoumání dosavadního vývoje podniku
- porovnání výsledků analýzy v prostoru
- analýza vztahů mezi ukazateli
- poskytnutí informací pro budoucí rozhodování
- analýza variant budoucího vývoje a výběr nejvhodnější varianty
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a v řízení podniku

(Sedláček, 2011).

Pojem „finanční zdraví“ nebo „bonita“ podniku označuje uspokojivou finanční situaci podniku. Jedná se o podnik, který dosahuje takové míry zisku, která je investory požadována. Pro podnik je prospěšné, když je jeho ziskovost vysoká (Valach, 1999).

3.3 Uživatelé finanční analýzy

„Informace, které se týkají finančního stavu podniku, jsou předmětem zájmu nejen manažerů, ale i mnoha dalších subjektů přicházejících tak, či onak do kontaktu s daným podnikem“ (Kislingerová, 2007).

Dle Kislingerové (2007) lze uživatele finanční analýzy rozdělit na externí a interní. Mezi externí uživatele patří:

- **Investoři** – Investoři znamenají pro podnik poskytovatele kapitálu a sledují finanční výkonnost podniku ze dvou důvodů. Prvním je získávání dostatečného množství informací, které investor potřebuje pro rozhodnutí o případných investicích v daném podniku. Soustředí se především na rizika spojená s vloženým kapitálem. Druhým důvodem je získávání informací o nakládání podniku s již poskytnutými finančními prostředky.
- **Banky a jiní věřitelé** – Věřitelé využívají získané informace finanční analýzy především pro zhodnocení finančního stavu již existujícího dlužníka nebo pouze potenciálního. Věřitel se poté rozhodne, zda mu úvěr poskytne či nikoliv, v jaké výši a za jakých podmínek.
- **Stát a jeho orgány** - *„Stát zaměřuje pozornost na kontrolu správnosti vykázaných daní. Státní orgány využívají informace o podnicích i pro různá statistická šetření, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finančních výpomocí (dotace, subvence, garance úvěrů apod.) a získávání přehledu o finančním stavu podniků, kterým byly v rámci veřejné soutěže svěřeny státní zakázky“* (Kislingerová, 2007).
- **Obchodní partneři** – Obchodní partneři, dodavatelé se zaměřují především na schopnost podniku splácet své závazky. Sledují zde zejména solventnost, likviditu, zadluženost a z dlouhodobého hlediska především předpoklady dlouhodobé stability vztahů mezi dodavatelem a podnikem. Odběratelé se oproti tomu zaměřují

na finanční situaci dodavatele. Jedná se o ty odběratele, jejichž možnosti nákupu by byly, při případném bankrotu stávajícího dodavatele, značně omezené.

- **Manažeři** – Manažeři využívají výsledky finanční analýzy pro operativní a finanční řízení podniku. Z hlediska přístupu k informacím disponují těmi nejlepšími předpoklady pro vypracování finanční analýzy, neboť mají i takové informace, které nejsou veřejně přístupné. Manažeři tedy znají pravdivý obraz o finanční situaci podniku a využívají jej pro svou každodenní práci. Jde o to, že veškerá činnost je podřízena pouze základnímu cíli podniku.

Mezi interní uživatele dle Kislingerové (2007) patří:

- **Manažeři**
- **Odboráři**
- **Zaměstnanci** - „Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Jde o perspektivu a jistotu zaměstnání, o možnosti v oblasti mzdové a sociální, popř. další výhody poskytované zaměstnavatelem“ (Kislingerová, 2007).

3.4 Zdroje informací pro finanční analýzu

Finanční analýza je úzce spjata s finančním účetnictvím. To poskytuje data a informace pro finanční rozhodování pomocí základních finančních výkazů:

- a) **Rozvaha**
- b) **Výkaz zisku a ztrát**
- c) **Přehled o finančních tocích (Cash flow)**

Tyto tři finanční výkazy, které jsou považovány za základní a nejdůležitější, jsou zásadní pro posuzování finančního zdraví firmy. Jejich nedostatkem je ovšem jejich nízká časová flexibilita. Zobrazují minulost a přítomnost situace, ale nejsou schopny zobrazit výhled do budoucnosti. K překonání tohoto nedostatku je využívána finanční analýza, která je schopna ohodnotit minulost, současnost i budoucnost hospodaření podniku (Valach, 1999).

Ad A) Rozvaha

„Rozvaha (balance) je výkaz zpracovaný na základě údajů z účetnictví o stavu hospodářských prostředků k určitému okamžiku (rozvahovému dni)“ (Valder, Stárová, 2012). Je zpracována ve formě dvoustranné tabulky, jejíž levá strana (aktiva) zahrnuje zdroje hospodářských prostředků využívaných při podnikání. Pravá strana (pasiva) zahrnuje zdroje financování hospodářských prostředků, které vyjadřují vztah prostředků k uživateli. V rozvaze platí zlaté bilanční pravidlo a to, že strana aktiv se musí rovnat straně pasiv (Valder, Stárová, 2012).

Aktiva tvoří v rozvaze informace o majetku firmy, oproti tomu pasiva tvoří zdroje jejich financování.

Ad B) Výkaz zisku a ztrát

„Výsledovka neboli Výkaz zisku a ztráty je účetní výkaz sestavený na základě celkových obrátů nákladů a výnosů zjištěných v účetnictví, který umožní vyčíslit výsledek hospodaření za sledované období“ (Valder, Stárová, 2012).

Náklad je vyjádření spotřeby hospodářských prostředků daného podniku v penězích (např. spotřeba materiálu), práce zaměstnanců podniku (mzdové náklady) a cizí výkony (např. spotřeba energie).

Oproti tomu výnos je vyjádření výkonu podniku v penězích (např. tržby za prodané výrobky).

Výsledovka má vertikální podobu a umožňuje podrobnou analýzu o tvorbě výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření se zjistí po odečtení výnosů od nákladů. Pokud výnosy převyšují náklady, daný podnik dosahuje zisku. V opačném případě se jedná o ztrátu. (Valder, Stárová, 2012).

Ad C) Přehled o finančních tocích (Cash flow)

„Přehled o peněžních tocích (cash-flow) podává informace o skutečných příjmech a výdajích peněžních prostředků za sledované období“ (Valder, Stárová, 2012).

Důvodem pro jeho zpracování je i skutečnost, že výsledek hospodaření je snadno manipulovatelný a lze ho tedy vyčíslit v jakékoliv výši, aniž by se porušil zákon. Oblasti, které jsou snadno manipulovatelné, jsou především účetní odpisy, tvorba rezerv a tvorba opravných položek (Valder, Stárová, 2012).

Přehled o finančních tocích lze v zásadě kvantifikovat dvěma způsoby:

- 1) **Přímo** – za pomoci sledování příjmů a výdajů daného podniku za sledované období
- 2) **Nepřímo** – za pomoci transformace zisku do podoby peněžních prostředků, doplněné o další podoby peněžních prostředků, které mají souvislost se změnami majetku a kapitálu

Ve většině případů je používán a doporučován nepřímý způsob výpočtu (Valach, 1997).

3.5 Metody finanční analýzy

Rozvojem matematickým, statistickým a ekonomickým byl umožněn, v rámci finanční analýzy, vznik celé řady metod hodnocení finančního zdraví firmy. Při realizaci finanční analýzy je však nutno dbát na přiměřenost volby metod analýzy. Během výběru těchto metod se musí brát ohled na:

- **Účelnost** – musí odpovídat zadanému cíli. Na jednoduché otázky hledáme jednoduché odpovědi. Ovšem ne pro každou firmu se hodí stejná soustava metod. Výběr musí být proveden citlivě s důrazem na možná rizika, která by ze špatného použití analýzy plynula.
- **Nákladnost** – analýza potřebuje čas a práci od kvalifikovaného člověka. Náklady spojené s analýzou by měly být přiměřené jejich návratnosti.
- **Spolehlivost** – nelze ji zvýšit větším množstvím srovnávaných podniků, ale kvalitnějším používáním veškerých dostupných dat. Čím spolehlivější by tedy byly vstupní informace, tím spolehlivější by měl být i výsledek, který plyne z analýzy (Růčková, 2011).

Dle Sedláčka (2011) obsahuje klasická finanční analýza dvě navzájem propojené části:

- 1) **Kvalitativní neboli tzv. fundamentální analýza** – je založena na širokých znalostech souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na odborných zkušenostech, jejich dohadech a citu pro situace a trendy. Jedná se

zejména o analýzu vlivu vnitřního a vnějšího ekonomického prostředí daného podniku, právě probíhající fáze jeho života a charakteru jeho cílů. Tato analýza je založena převážně na verbálním hodnocení. Patří sem např. SWOT analýza, metoda kritických faktorů úspěšnosti, Argentiho model a další.

- 2) **Kvantitativní nebo-li tzv. technickou analýza** – využívá matematických, statistických a jiných algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu vyhodnocení ekonomických dat s následným posouzením výsledků (Sedláček, 2011).

Podle účelu, ke kterému analýza slouží a podle dat, která používá, se rozlišuje:

- 1) **Analýza absolutních dat**

- Horizontální analýza
- Vertikální analýza

- 2) **Analýza rozdílových ukazatelů**

- Fondy finančních prostředků

- 3) **Analýza poměrových ukazatelů**

- Rentabilita
- Aktivita
- Zadluženost
- Likvidita a další

- 4) **Analýza soustav ukazatelů**

- Pyramidové rozklady
- Komparativně analytické metody
- Matematicko-statistické metody
- Kombinace metod (Sedláček, 2011).

3.6 Ukazatele finanční analýzy

Podle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013) rozdělujeme ukazatele na absolutní (údaje, které obsahují účetní výkazy a lze je přímo použít), rozdílové (tj. rozdíl stavových ukazatelů) a poměrové (vykázaný údaj je v poměru s jiným údajem).

3.6.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele jsou využívány zejména pro analýzu vývojových trendů (horizontální analýza) a procentnímu rozboru komponent (vertikální analýza).

Horizontální analýza

„Horizontální analýza se zabývá porovnáním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Vypočítává se absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Dle Sedláčka (2011) přejímá analýza přímo data, která jsou nejčastěji získána z účetních výkazů nebo z výročních zpráv. Kromě sledování změn vykazovaných dat v čase se zjišťuje také jejich procentní změna. Horizontální analýzou dat je tato metoda nazvána, neboť se zde změny jednotlivých položek výkazů sledují po řádcích, či-li horizontálně.

Vzorce pro výpočet horizontální analýzy:

Absolutní změna = ukazatel t – ukazatel $t-1$

Procentuální změna = (absolutní změna x 100)/ukazatel $t-1$,

Kde t je rok (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Vertikální analýza

„Vertikální analýza (procentní rozbor) spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně jako 100%. Pro rozbor rozvahy je obvykle za základnu zvolena výše aktiv (pasiv) a pro rozbor výkazu zisku a ztráty velikost celkových výnosů nebo nákladů“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Dle Sedláčka (2011) vznikl název vertikální proto, že při procentním vyjádření se postupuje odshora dolů, tedy ve sloupcích a nikoliv napříč.

3.6.2 Poměroví ukazatelé

„Finanční poměrové ukazatele charakterizují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílů. Nejčastěji vycházejí z účetních dat (rozvahy a výkazu zisku a ztrát). Údaje zjištěné z rozvahy mají charakter stavových ekonomických veličin (zachycují veličiny k určitému datu, okamžitý stav). Naproti tomu údaje z výkazu zisku a ztrát charakterizují výsledky činnosti za určité období (jsou intervalovými veličinami, tokovými ukazateli)“ (Sedláček, 2011).

Dle Knápkové, Pavelkové a Šteker (2013) je analýza účetních výkazů za pomoci poměrových ukazatelů jednou z nejoblíbenějších hlavně proto, že umožní získat rychlou představu o finanční situaci podniku. Dává do poměru položky rozvahy, výkazu zisku a ztrát, popřípadě cash flow.

Podle Grünwalda a Holečkové (2007) vznikají poměroví ukazatelé rozkladem univerzálních ukazatelů na součinitele a podle jejich vývoje se usuzuje na úlohu činností (rentabilita, aktivita, zadluženost).

Ukazatel rentability

„Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu, tj. schopnosti podniku vytvářet nové zdroje. Je formou vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013).

Podle Kislingerové a kol. (2007) jsou tyto ukazatele označovány i jako ukazatele výnosnosti, návratnosti. Jsou konstruovány jako poměr konečného efektu (výstupu), dosaženého podnikatelskou činností, k nějaké srovnávací základně (vstupu). Tato základna může být jak na straně aktiv, tak na straně pasiv. Zobrazují pozitivní nebo negativní vliv aktiv, financování firmy a likvidity na rentabilitu.

„Za nejvýznamnější způsob, jímž se hodnotí podnikatelská činnost, úroveň hospodaření podniku, je porovnání celkového zisku s výší podnikových zdrojů, vloženého kapitálu, kterého bylo použito k jeho dosažení“ (Grünwald, Holečková, 2007).

Obecně lze rentabilitu vypočítat jako **zisk/kapitál** (Grünwald, Holečková, 2007).

U finanční analýzy lze zisk rozdělit do tří oblastí:

- EBIT = zisk před zdaněním a úroky
- EBT = zisk před zdaněním
- EAT = čistý zisk (Kislingerová a kol., 2007).

ROI = ukazatel rentability vloženého kapitálu

Jeden z nejdůležitějších ukazatelů, kterým se hodnotí podnikatelská činnost firem.

Vypočítá se pomocí vzorce:

$$\text{ROI} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{Celkový kapitál}}$$

(Sedláček, 2007)

ROA = ukazatel rentability celkových vložených aktiv

Tento ukazatel poměruje zisk s celkovými aktivy, která jsou investována do podnikání, aniž by se bral ohled na zdroj jejich financování.

Vypočítá se pomocí vzorce:

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}}$$

(Sedláček, 2007)

ROE = ukazatel rentability vlastního kapitálu

Ukazatel rentability vlastního kapitálu je ukazatel, pomocí něhož vlastníci zjišťují, zda jejich vložený kapitál přináší dostatečný výnos a užívá se s intenzitou, která odpovídá velikosti investičního rizika.

Vypočítá se pomocí vzorce:

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

(Sedláček, 2007)

ROS = ukazatel rentability tržeb

Charakterizuje zisk v souvislosti k tržbám (Sedláček, 2007).

Podle Růčkové (2010) představuje rentabilita tržeb poměry, které zahrnují v čitateli výsledek hospodaření a ve jmenovateli tržby. V praxi se tomuto ukazateli také někdy říká ziskové rozpětí a je potřebné pro vyjádření ziskové marže.

Vypočítá se pomocí vzorce:

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk}}{\text{Tržby}}$$

Ukazatel likvidity

Ukazatel likvidity charakterizuje schopnost podniku splnit své závazky. Je definována jako souhrn svých potenciálně likvidních prostředků, kterými podnik disponuje pro úhradu svých splatných závazků (Sedláček, 2007).

Podle Růčkové (2010) je pro správné pochopení ukazatele likvidity důležité objasnit pojmy, které do dané oblasti vstupují. Mezi takové patří:

Likvidita = představuje vyjádření podniku uhradit včas své platební závazky

Likvidnost = přeměna vlastnosti dané složky na peněžní hotovost bez ztráty hodnoty

Solventnost = připravenost podniku uhradit své závazky

Z hlediska názvu ukazatelů a jejich obsahu se používají 3 základní ukazatele:

1. okamžitá likvidita
2. pohotová likvidita
3. běžná likvidita

Ad 1. Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita měří schopnost daného podniku hradit své dluhy (Sedláček, 2007).

Podle Růčkové (2010) bývá označována jako likvidita 1.stupně nebo cash ratio. Představuje tak nejužší vymezení likvidity. Vstupují do ní pouze ty nejvíce likvidní položky z rozvahy.

Okamžitá likvidita =
$$\frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\acute{r}edky}}{\text{Dluhy s okamžitou splatností}}$$

Pojem pohotové platební prostředky představuje sumu peněz na běžném účtu nebo v pokladně, ale také cenné papíry a šeky. Někdy jsou ovšem, kvůli zachování nejvyšší likvidnosti, do čitatele zahrnovány pouze peníze v hotovosti a na běžných účtech (Růčková, 2010).

Ad 2. Pohotová likvidita

V literatuře je označována jako likvidita 2.stupně nebo acid test. Pro tuto likviditu platí zásada, že čítatel a jmenovatel by měli být stejní, tedy v poměru 1:1, případně 1,5:1. Poměr 1:1 zaručuje podniku, že je schopen splatit své závazky, aniž by musel prodat své zásoby.

Vyšší hodnoty jsou pak příznivé pro věřitele, ale nikoliv pro samotný podnik (Růčková, 2010).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva-zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Sedláček, 2007)

Ad 3. Běžná likvidita

Označována jako likvidita 3.stupně. Běžná likvidita ukazuje, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku přeměnil na hotovost. U běžné likvidity platí, že hodnoty čitatele a jmenovatele jsou v rozmezí 1,5-2,5. Platí zde pravidlo, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je více pravděpodobná platební schopnost podniku (Růčková, 2010).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Dle Synka (1996) se jedná o takový ukazatel, který měří schopnost podniku splácet své závazky z hlediska kratšího období. Pro jeho jednoduchost je velice oblíbený.

Ukazatele aktivity

„Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv“ (Růčková, 2010).

Podle Sedláčka (2007) ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Pokud jich má nedostatek, tak se musí vzdát mnoha potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a tím přichází o výnosy, které by mohl získat. Uvádějí se v podobě ukazatelů, které vyjadřují vázanost kapitálu, obratovost aktiv nebo dobu obratu aktiv.

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{Roční tržby}}$$

Podává informace o intenzitě, se kterou podnik využívá svých aktiv s cílem dosáhnout tržeb. Měří kompletní produkční efektivnost podniku. Čím je nižší ukazatel, tím lépe (Sedláček, 2007).

$$\text{Relativní vázanost stálých aktiv} = \frac{\text{stálá aktiva}}{\text{Roční tržby}}$$

Tento ukazatel je odvozen z ukazatele vázanosti celkových aktiv. Pokud se v čitateli uvádí zůstatková hodnota stálých aktiv, pak se ukazatel s počtem let zlepšuje automaticky bez zásluhy podniku. Projevuje se zde také vliv odpisů (Sedláček, 2007).

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Udává počet obrátek (neboli kolikrát se aktiva obrátí) za rok. Pokud se aktiva podniku využívají méně než je počet obrátek, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva (Sedláček, 2007).

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Má význam při rozhodování o nákupu dalšího dlouhodobého majetku. Pokud je hodnota ukazatele nižší než průměr v oboru, měla by se zvýšit výrobní kapacita a snížit investice podniku (Sedláček, 2007).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{Zásoby}}$$

Je také nazýván jako ukazatel intenzity využití zásob. Udává, kolikrát za rok je každá položka zásob prodána a znovu uskladněna. Nevýhodou je, že tržby odráží tržní hodnotu, oproti tomu zásoby se uvádí v nákladových cenách. Proto tento ukazatel nadhodnocuje skutečnou obrátku (Sedláček, 2007).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrná zásoba}}{\text{Denní spotřeba}}$$

Uvádí průměrný počet dnů, po který jsou zásoby vázány v podnikání do jejich spotřeby nebo prodeje. Obecně je definován jako poměr průměrného stavu zásob k průměrným denním tržbám (Sedláček, 2007).

Ukazatele zadluženosti

Udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování podniku. Měří rozsah, ve kterém podnik používá ke svému financování dluhy. Růst zadluženosti není pouze negativní charakteristikou, ale její růst může vést k celkové rentabilitě a tím k vyšší hodnotě podniku. Ovšem její růst současně zvyšuje riziko finanční nestability (Sedláček, 2007).

Zadluženost lze měřit pomocí dvou způsobů:

1. Z rozvahy – počítáme rozsah, kde dluhy financují aktiva

$$\text{Zadluženost} = \frac{\text{celkový dluh}}{\text{Celková aktiva}}$$

Celkový dluh zde zahrnuje jak dlouhodobé, tak i krátkodobé dluhy.

2. Z výsledovky – počítáme krytí nákladů na cizí kapitál ziskem před úroky a zdaněním

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Placené úroky}}$$

(Synek, 2007)

Podniky, které pracují s leasingovými aktivy, by si měly zjišťovat ještě ukazatele krytí fixních plateb a ukazatele krytí finančních potřeb peněžními příjmy:

$$\text{Ukazatel krytí fixních plateb} = \frac{\text{EBIT} + \text{leasingové aj. platby}}{\text{Placené úroky} + \text{leasingové aj. platby}}$$

(Synek, 2007)

Kvóta vlastního kapitálu

Vyjadřuje finanční nezávislost daného podniku. Jde o koeficient samofinancování a je spojován s ukazatelem celkové zadluženosti.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Koeficient zadluženosti

Udává míru zadluženosti podniku a roste exponenciálně až k nekonečnu. Ve finanční analýze se používá také jeho převrácená hodnota, která je označována jako míra finanční samostatnosti podniku.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Úrokové krytí

Informuje o tom, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. Pokud je hodnota ukazatele rovna 1, tak na zaplacení úroků je potřeba celého zisku.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Úroky}}$$

(Sedláček, 2007)

3.7 Analýza soustav ukazatelů

Tyto soustavy ukazatelů, též označované jako analytické systémy nebo modely finanční analýzy, slouží k posouzení celkové finanční situace podniku. Umožňují detailnější zobrazení ekonomické situace podniku. Nevýhodou je příliš velký počet ukazatelů v dnešní době, který ztěžuje orientaci a výsledné hodnocení podniku (Sedláček, 2007).

Při tvorbě soustav ukazatelů se rozlišují:

- a) **Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů** – patří sem zejména pyramidové soustavy sloužící k identifikaci logických i ekonomických vazeb mezi ukazateli a jejich rozkladem
- b) **Účelové výběry ukazatelů** – jsou sestavovány na bázi komparativně-analytických metod nebo matematicko-statistických metod. Jejich cílem je sestavit výběry ukazatelů, které by dokázaly kvalitně diagnostikovat finanční situaci podniku.

Podle účelu použití se člení na:

- Bonitní modely – snaží se za pomoci jednoho ukazatele vyjádřit finanční situaci podniku
- Bankrotní modely - představují systémy včasného varování, neboť varují před případným ohrožením podniku

3.7.1 Bonitní a bankrotní modely

Tyto modely předpovídají další vývoj na základě jedno číselné charakteristiky.

Bankrotní modely

Tyto modely informují o tom, zda je podnik v dohledné době ohrožen bankrotem. Vychází se z předpokladu, že každá firma, která je bankrotem ohrožena, vyhazuje nějaký čas před touto událostí určité symptomy. Mezi ně patří například problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou celkového vloženého kapitálu.

Patří sem:

- Altmanův model
- Model IN-index důvěryhodnosti
- Tafflerův model

- Bonitní modely

(Růčková, 2010).

Altmanův model

Vychází z indexů celkového hodnocení. Je stanoven jako součet hodnot pěti poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena různá váha, kde největší váhu má rentabilita celkového kapitálu. Původní myšlenkou bylo zjistit, jak odlišit bankrotující firmy od těch, které mají riziko bankrotu minimální (Růčková, 2010).

Z - skóre určuje finanční situaci podniku a je jistým doplňujícím faktorem při finanční analýze. Z - skóre pro firmy s veřejně obchodovatelnými akciemi se vyčíslí následovně:

$$Z = 1,2 * A + 1,4 * B + 3,3 * C + 0,6 * D + 1 * E$$

kde: A = čistý provozní kapitál/celková aktiva

B = nerozdělený zisk/celková aktiva

C = zisk před zdaněním a úroky/celková aktiva

D = tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů

E = celkový obrat/celková aktiva

Uspokojivou finanční situaci firmy indikuje hodnota ukazatele větší než 2,99.

Hranice pro hodnocení finanční situace jsou:

$Z > 2,9$	Uspokojivá finanční situace
$1,2 < Z \leq 2,9$	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$Z \leq 1,2$	Firma je ohrožena finančními problémy

(Sedláček, 2007).

Model IN – Index důvěryhodnosti

Je stejně jako Altmanův model vyjádřen rovnicí, kde jsou zařazeny poměroví ukazatelé. Každému z poměrových ukazatelů je přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví. Index IN01 patří mezi nejvíce oblíbené.

$$IN01 = 0,13 * A/Z + 0,04 * EBIT/\acute{U} + 3,92 * EBIT/A + 0,21 * V\acute{Y}N/A + 0,09 * OA/KZ + KB\acute{U}$$

kde: A = aktiva

OA = oběžná aktiva

EBIT = zisk před úroky a zdaněním

VÝN = výnosy

CZ = cizí zdroje

KZ = krátkodobé závazky

Ú = nákladové úroky

KBÚ = krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci

Hranice pro hodnocení finanční situace jsou:

IN01 > 1,77	Podnik vytváří hodnotu
0,75 < IN01 < 1,77	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
IN01 < 0,75	Podnik míří k bankrotu

(Růčková, 2010).

Tafflerův model

Sleduje riziko bankrotu. Model existuje v základním i modifikovaném tvaru.

Základní tvar:

$$ZT = 0,53 * EBT/KD + 0,13 * OA/CZ + 0,18 * KD/CA + 0,16 * (FM - KD)/PN$$

kde: EBT = zisk před zdaněním

KD = krátkodobé dluhy

OA = oběžná aktiva

CZ = cizí zdroje

CA = celková aktiva

FM = finanční majetek

PN = provozní náklady

Hodnocení Tafflerova modelu v základním tvaru:

- Výsledek < 0 = velká pravděpodobnost bankrotu
- Výsledek > 0 = malá pravděpodobnost bankrotu

Modifikovaný tvar:

$$ZT = 0,53 * EBT/KD + 0,13 * OA/CZ + 0,18 * KD/CA + 0,16 * T/CA$$

Hodnocení Tafflerova modelu v modifikovaném tvaru:

- Výsledek $< 0,2$ = velká pravděpodobnost bankrotu
- Výsledek $> 0,3$ = malá pravděpodobnost bankrotu

(Růčková, 2010).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika vybraného podniku

Název společnosti: **TRANSELCO CZ s.r.o.**

Sídlo společnosti: **Tupadly 59, 285 63 Tupadly**

IČO: **257 33 117**

DIČ: **CZ 257 33 117**

Založení společnosti:

Společnost TRANSELCO CZ s.r.o. byla založena 2.února 1999 jako samostatný právní subjekt. Dnem založení zahájila svou činnost v oblasti kovovýroby a obchodní činnosti.

Předmět činnosti:

Hlavní náplní činnosti společnosti je strojírenská výroba přístrojů a dílů, z hutních materiálů, barevných kovů, odlitků a výkovků.

V roce 2002 v rámci privatizace převzala výrobní program Kovolisu Vrdy v likvidaci, se zaměřením na výrobu přístrojů brzdového systému DAKO pro kolejovou dopravu. Tyto přístroje se využívají na lokomotivách, nákladních a osobních vozech. Společnost tak navázala na tradici Kovolisu Vrdy, který vznikl v roce 1953.

Sortiment výroby se postupně rozšířil o díly pro tramvaje, zejména spřáhlového systému.

Místo výrobně - hospodářské činnosti:

V současné době provozuje společnost svou činnost ve dvou lokalitách:

- Provoz Tupadly
- Provoz Vrdy – Dolní Bučice

Výrobní stroje a zařízení:

Společnost pro svou činnost využívá soustruhy klasické, NC (z anglického Numerical kontrol = číslicové řízení) stroje, soustružnické automaty, frézy klasické, NC frézy, horizontální vyvrtávačka, brusky, vrtačky, lisy a kontrolní a měřicí středisko.

Způsobilost společnosti:

Pracovníci managementu společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. mají dlouhodobé zkušenosti s řízením výrobního procesu výroby, kovoobráběním a zabezpečováním jejich kvality a jsou pravidelně školeni ke své činnosti.

Ve společnosti je zaveden systém managementu jakosti ISO 9001:2008.

Pro zajišťování své obchodně – výrobní činnosti jsou výrobky registrovány a schváleny UIC (Mezinárodní železniční unie).

Svou způsobilost vyrábět přístroje prokazuje společnost certifikáty České dráhy a.s, ZSSK Cargo Slovakia a.s. a rozhodnutím Drážního úřadu.

Společnost se řídí dle Certifikace procesu svařování podle ČSN EN 3834-2:2006 (Certifikace systému managementu kvality v procesu svařování) a ČSN EN 15085-2:2008 (Certifikace o procesu svařování).

Odběratelé:

Výrobky společnosti jsou dodávány, kromě České republiky, i do dalších zemí Evropy: Polsko, Německo, Slovensko, Maďarsko, Bulharsko a států bývalé Jugoslávie.

Zaměstnanci:

V současné době společnost zaměstnává 40 pracovníků, z toho 35% technicko - hospodářských a 65% výrobních dělníků.

4.2 Finanční analýza podniku

4.2.1 Horizontální analýza rozvahy

Z rozvahy získáme největší množství dat, která nám poskytnou potřebné informace o dané firmě. Za pomoci rozvahy zjistíme finanční a majetkovou situaci podniku a jeho zdroje financování. Pro toto zpracování použijeme rozvahu z let 2009-2013.

Pro jednotlivé roky budeme zjišťovat:

- a) **Horizontální analýzu aktiv**
- b) **Horizontální analýzu pasiv**

Horizontální analýza je nejčastěji užívanou metodou, která hodnotí podnik v čase. Oproti tomu vertikální analýza porovnává jednotlivá období mezi sebou.

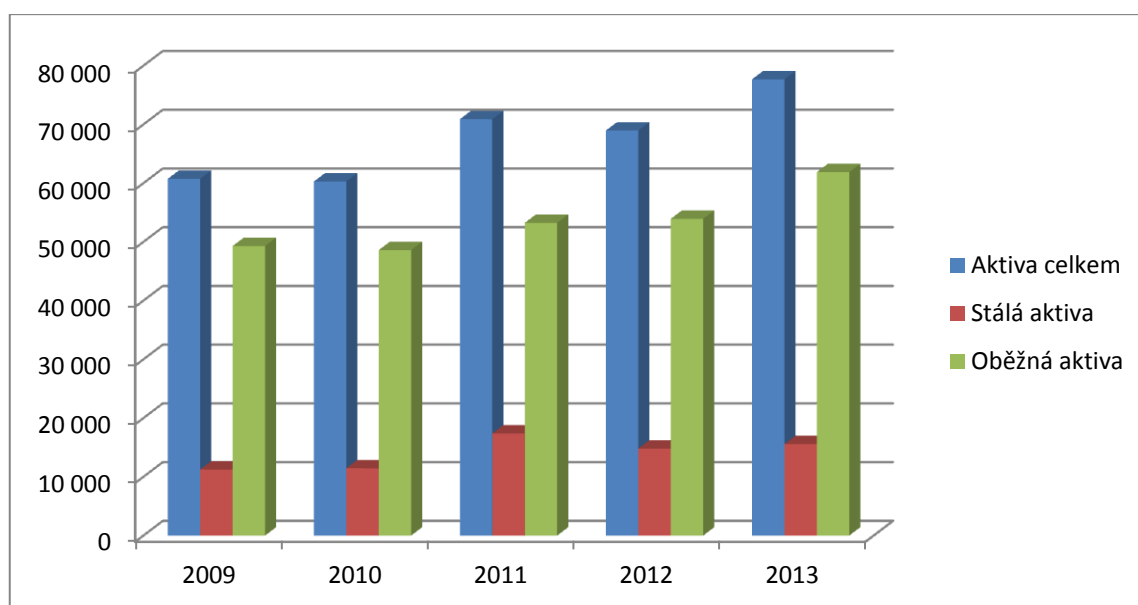
Ad A) Analýza aktiv

Tabulka 1: Vývoj aktiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	60 737	60 269	70 884	68 959	77 666
Stálá aktiva	11 241	11 448	17 383	14 809	15 564
Oběžná aktiva	49 299	48 599	53 235	53 928	61 872

Zdroj: Účetní výkazy 2009-2013, vlastní zpracování

Graf 1: Vývoj aktiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy 2009-2013, vlastní zpracování

Ze zobrazené tabulky a grafu vyplývá, že mezi jednotlivými roky nedocházelo k výrazným změnám celkových aktiv. Výraznější změna je viditelná mezi roky 2010-2011, kdy došlo k jejich zvýšení o 17,61%. To bylo způsobeno nárůstem nedokončeného dlouhodobého nehmotného majetku, který byl v roce 2010 dokonce nulový. Celková aktiva se za celé období zvýšila o 27,87%, absolutně o 16 929 tis. Kč. Toto zvýšení je především díky nárůstu dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku, kde se hmotný majetek zvýšil o 35,57% a nehmotný majetek o celých 100%.

Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %)

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Aktiva celkem	-0,77%	17,61%	-2,72%	12,63%
Stálá aktiva	1,84%	51,84%	-14,81%	5,1%
Oběžná aktiva	-1,42%	9,54%	1,30%	14,73%

Zdroj: Účetní výkazy 2009-2013, vlastní zpracování

Z výsledků horizontální analýzy vyplývá, že z tabulky a grafu nebylo možné rozeznat výrazné změny ve stálých aktivech. Jejich hodnota se mezi roky 2010-2011 zvýšila o 51,84%, tj. o 5 935 tis. Kč. Nejvíce se na tomto zvýšení podílel nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek, který byl v roce 2010 nulový. V dalším roce stálá aktiva výrazně poklesla a to díky nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku, který byl opět nulový.

Celkově lze za pomoci výsledků horizontální analýzy pozorovat převážně stoupající tendenci hodnot celkových aktiv. V roce 2012 došlo k jejich nepatrnému snížení o 2,72%, tj. o 2 574 tis. Kč. Celkově je hodnota celkových aktiv velmi nestabilní a proměnlivá. To samé se týká i stálých a oběžných aktiv, kdy je jejich hodnota v letech 2009-2013 velmi nestabilní a proměnlivá.

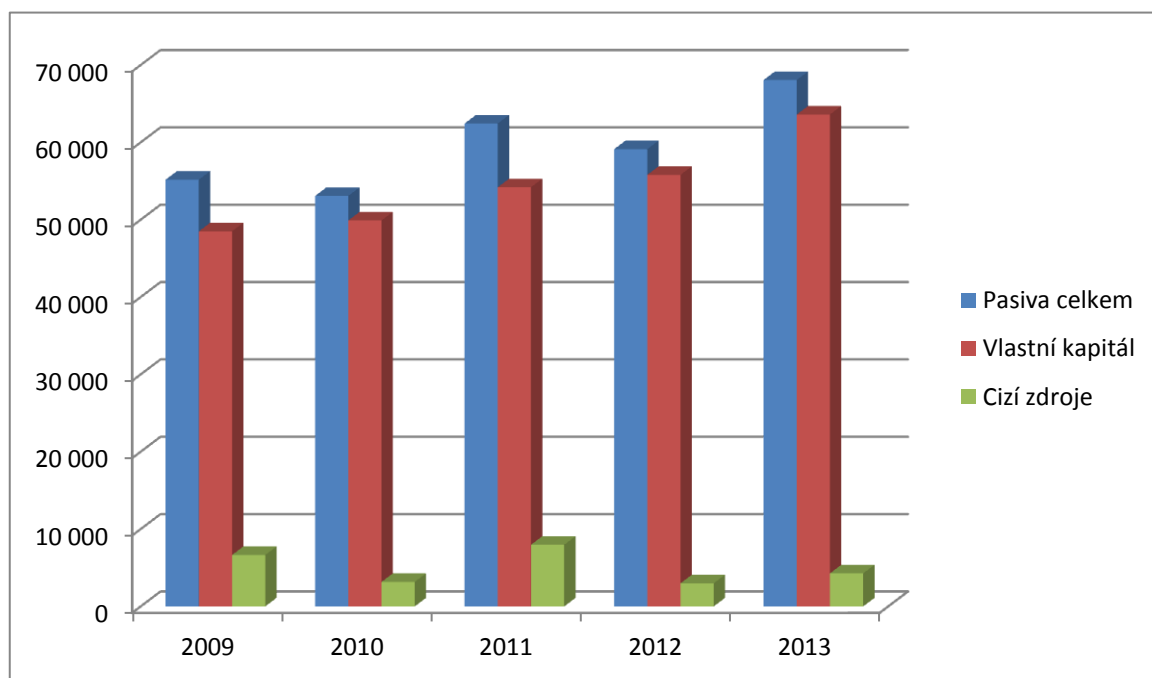
Ad B) Analýza pasiv

Tabulka 3: Vývoj pasiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Pasiva celkem	55 173	53 072	62 435	59 112	68 061
Vlastní kapitál	48 496	49 906	54 196	55 796	63 598
Cizí zdroje	6 644	3 166	7 971	2 988	4 278

Zdroj: Účetní výkazy 2009-2013, vlastní zpracování

Graf 2: Vývoj pasiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy 2009-2013, vlastní zpracování

Ze zobrazené tabulky a grafu nejsou viditelné tak výrazné změny v celkových pasivech. Výraznější rozdíl je patrný v letech 2010-2011, kdy celková pasiva stoupla o 17,64%, tj. 9 363 tis. Kč. Toto zvýšení bylo způsobeno především zvýšením vlastního kapitálu.

Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Pasiva celkem	-3,81%	17,64%	-5,32%	15,14%
Vlastní kapitál	2,91%	8,6%	2,95%	13,98%
Cizí zdroje	-52,35%	151,77%	-62,51%	43,17%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Vývoj celkových pasiv je shodný s vývojem celkových aktiv, a to kvůli zachování bilanční rovnice. V této rovnici se musí suma celkových aktiv rovnat sumě celkových pasiv. V celém sledovaném období má vlastní kapitál rostoucí tendenci. Nejvíce se zvýšil v letech 2012-2013, a to o 13,98%, tj. 7 802 tis. Kč. Toto zvýšení znamená, že je firma financována především z vlastních zdrojů. To je způsobeno zejména růstem výsledku hospodaření za běžné účetní období. Cizí zdroje v tomto období vzrostly o 43,17%.

Naopak k nejmenšímu růstu vlastního kapitálu došlo v letech 2009-2010 a to o 2,91%, tj. 1 410 tis. Kč. Tento nízký růst byl způsoben zejména poklesem výsledku hospodaření za

běžné účetní období, a to o 48,81%, tj. -5 267 tis.Kč. V tomto období došlo také k poklesu cizích zdrojů, a to o 52,35%, tj. -3 478 tis.Kč. Tento pokles byl způsoben snížením rezerv, které byly v roce 2010 nulové.

V letech 2010-2011 došlo ke zvýšení nejen vlastního kapitálu, ale cizích zdrojů a to o 151,77%, tj. 4 805 tis.Kč. Tento růst byl způsoben především růstem krátkodobých závazků. Hodnota vlastního kapitálu se zvýšila o 8,6%, tj. 4 290 tis. Kč. To bylo zapříčiněno růstem výsledku hospodaření minulých let.

Mezi lety 2011-2012 došlo sice k nepatrnému růstu vlastního kapitálu, ale k výraznému poklesu cizích zdrojů. Vlastní kapitál stoupl o 2,95%, tj. 1 600 tis.Kč. Tento růst byl opět způsoben především zvýšením výsledku hospodaření za běžné období a výsledku hospodaření minulých let. Cizí zdroje v tomto období výrazně poklesly a to o 62,51%, tj. 4 983 tis.Kč. Tento pokles zapříčinilo snížení krátkodobých závazků o 61,97%. Další pokles zaznamenala položka bankovní úvěry a výpomoci, která byla v roce 2012 dokonce nulová a položka závazky z obchodních vztahů, která klesla o 92,1%.

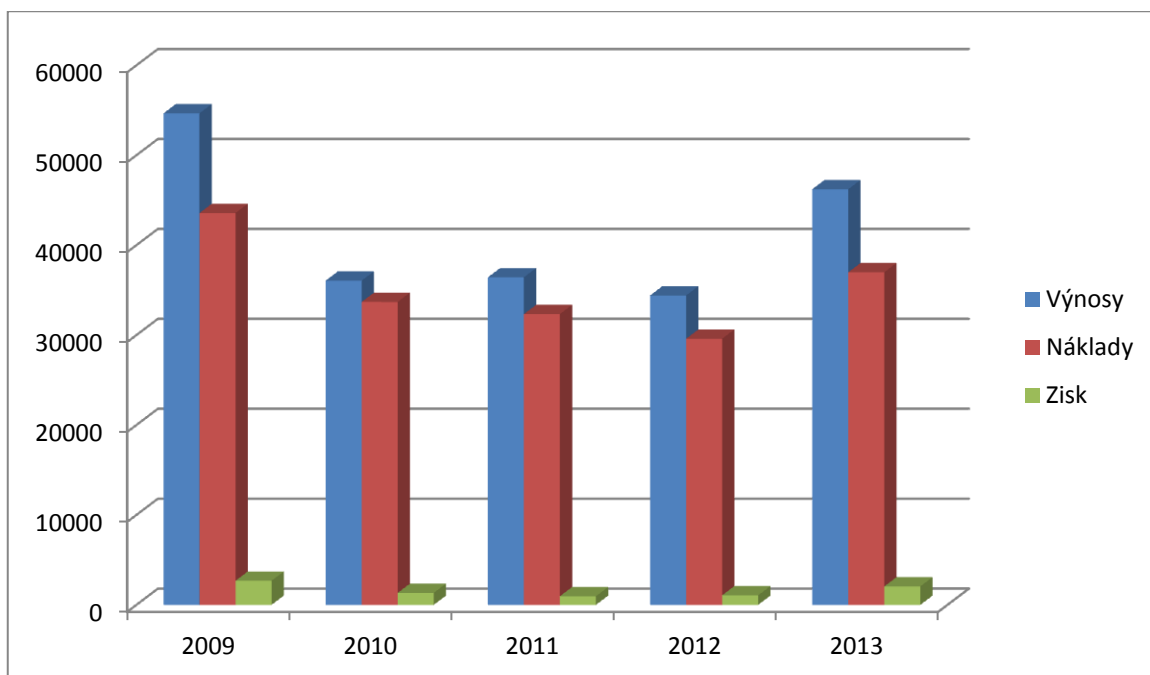
4.2.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 5: Vývoj výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v tis.Kč.)

	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy	54 655	36 052	36 421	34 400	46 218
Náklady	43 566	33 687	32 331	29 590	36 984
Zisk	2 680	1 334	959	1 057	2 054

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Graf 3: Vývoj výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Ze zobrazené tabulky a grafu je zřejmé, že výnosy i náklady měli ve sledovaném období kolísavou tendenci. Ani jedna z položek neměla buď rostoucí, anebo klesající charakter. Nejvyššího zisku firma dosáhla v roce 2009, poté se zisk výrazně snížil. Dalšího zvýšení zisku firma dosáhla až v roce 2013 a to díky značnému zvýšení výnosů. Celkové náklady měly ovšem v tomto roce také rostoucí charakter. Celkově se dá říci, že položka zisku je ve sledovaném období velice nestabilní.

Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v %)

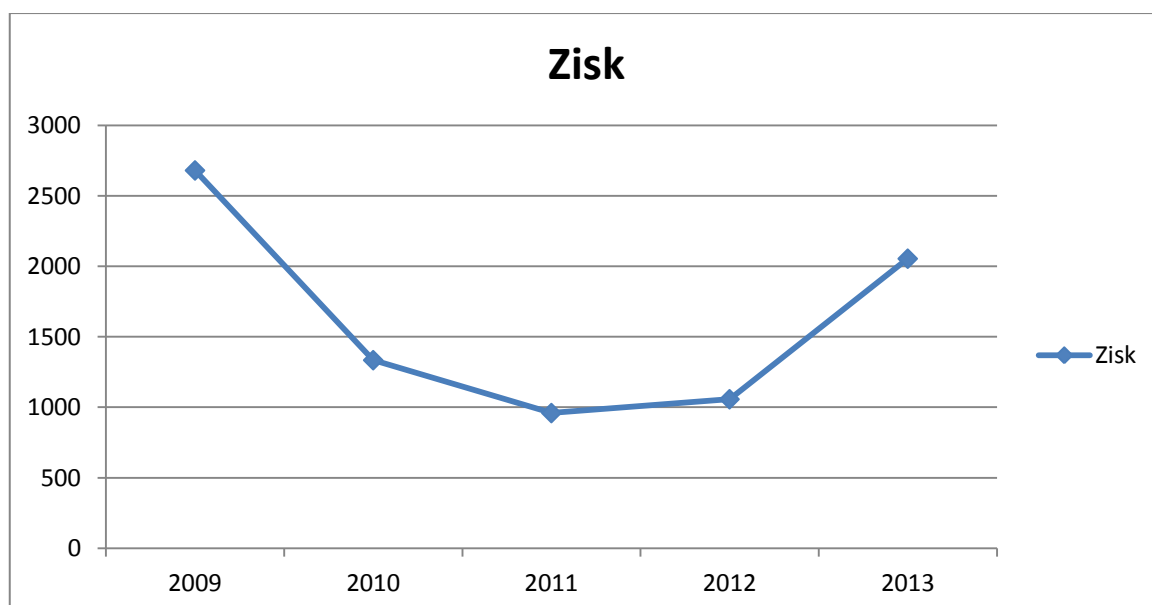
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Výnosy	-34,04%	1,02%	-5,55%	34,35%
Náklady	-22,68%	-4,025%	-8,48%	25%
Zisk	-50,22%	-28,12%	10,22%	94,32%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

V jednotlivých letech dochází k velkému kolísání všech položek. Nejvyšších rozdílů ovšem dosahuje zisk, jehož hodnota měla v prvním sledovaném období pouze klesající charakter, což se v letech 2011-2012 změnilo a mezi roky 2012-2013 jeho hodnota vzrostla o 94,32%, tj. 997 tis. Kč. Jeho hodnota ovšem nevzrostla díky razantnímu snížení nákladů, neboť položka nákladů se v tomto období zvýšila o 25%, tj. 7 394 tis. Kč. Hodnota zisku

vzrostla kvůli značnému zvýšení výnosů a to až o 34,35%, tj. 11 818 tis. Kč. Nejvíce se na zvýšení nákladů podílela položka ostatní provozní náklady a změna stavu zásob vlastní činnosti. Hodnota zásob vlastní činnosti v tomto období vzrostla o 204,76%. Ostatní provozní náklady se změnily o kladných 294%. Položka výnosy měla ve sledovaném období velice nestabilní charakter. Ačkoliv měla v letech 2010-2011 nepatrně rostoucí charakter, v dalším období výnosy opět klesly. Vyšší rozdíl je patrný až v letech 2012-2013, kdy se firma dočkala nejvyšších výnosů za celé sledované období. Jejich hodnota se zvýšila o 34,35%, tj. 11 818 tis. Kč. Na této změně hodnoty výnosů se nejvíce podílela obchodní marže, výkony a ostatní finanční výnosy. Marže se v tomto období zvýšila o 2725%, výkony o 33% a ostatní finanční výnosy o 632,43%.

Graf 4: Vývoj zisku v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

4.2.3 Vertikální analýza rozvahy

Jak již bylo řečeno, vertikální analýza porovnává jednotlivá období mezi sebou. Navazuje tak na horizontální analýzu. Vertikální analýza zkoumá, jak se veličiny dílčí podílely na veličině celkové (např. podíl stálých aktiv na celkových aktivech). Stejně jako u horizontální analýzy budeme pro jednotlivé roky 2009-2013 zjišťovat:

- a) Vertikální analýzu aktiv
- b) Vertikální analýzu pasiv

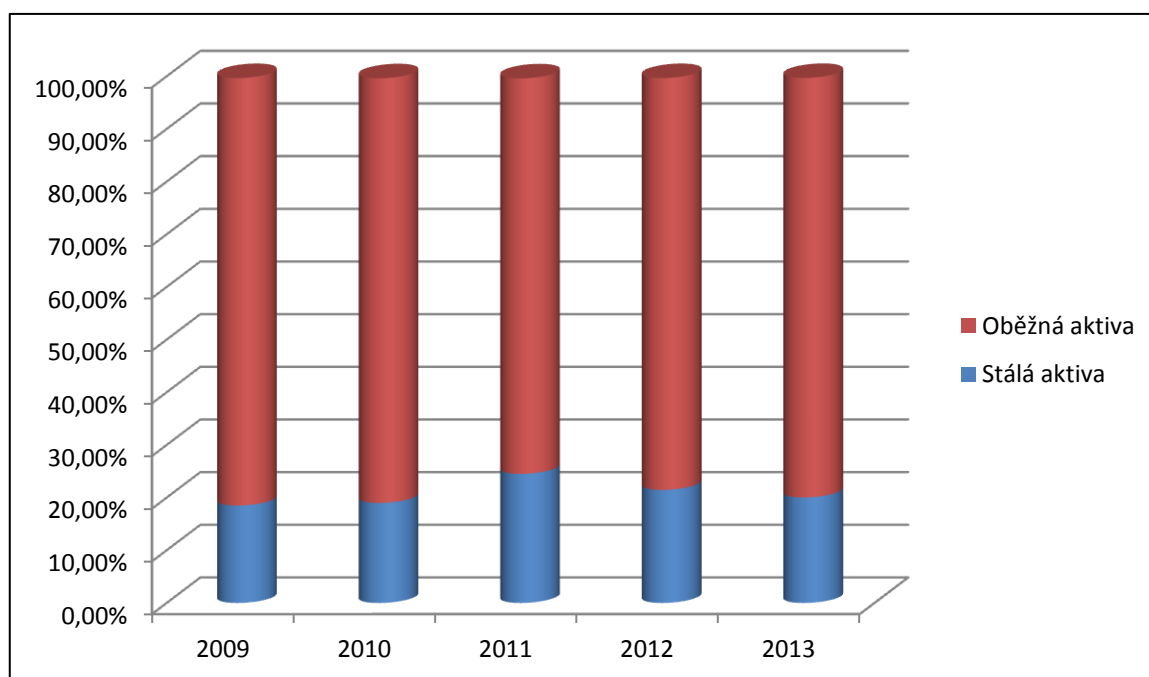
Ad A) Vertikální analýza aktiv

Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	100%	100%	100%	100%	100%
Stálá aktiva	18,51%	19%	24,52%	21,48%	20,04%
Oběžná aktiva	81,17%	80,64%	75,10%	78,20%	79,66%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Graf 5: Vertikální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %)

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Ze zobrazené tabulky a grafu je patrné, že největší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva. Mezi ně patří zásoby, dlouhodobé pohledávky, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Oběžná aktiva zde mají kolísavou tendenci vzhledem k celkovým aktivům. Stálá aktiva zde nejsou užívána v tak velké míře, neboť se jedná o firmu výrobní, kde je zapotřebí velké množství zásob a materiálu na výrobu. Pokud jde o poměr stálých aktiv k celkovým aktivům, tak i ta mají ve sledovaném období kolísavý charakter.

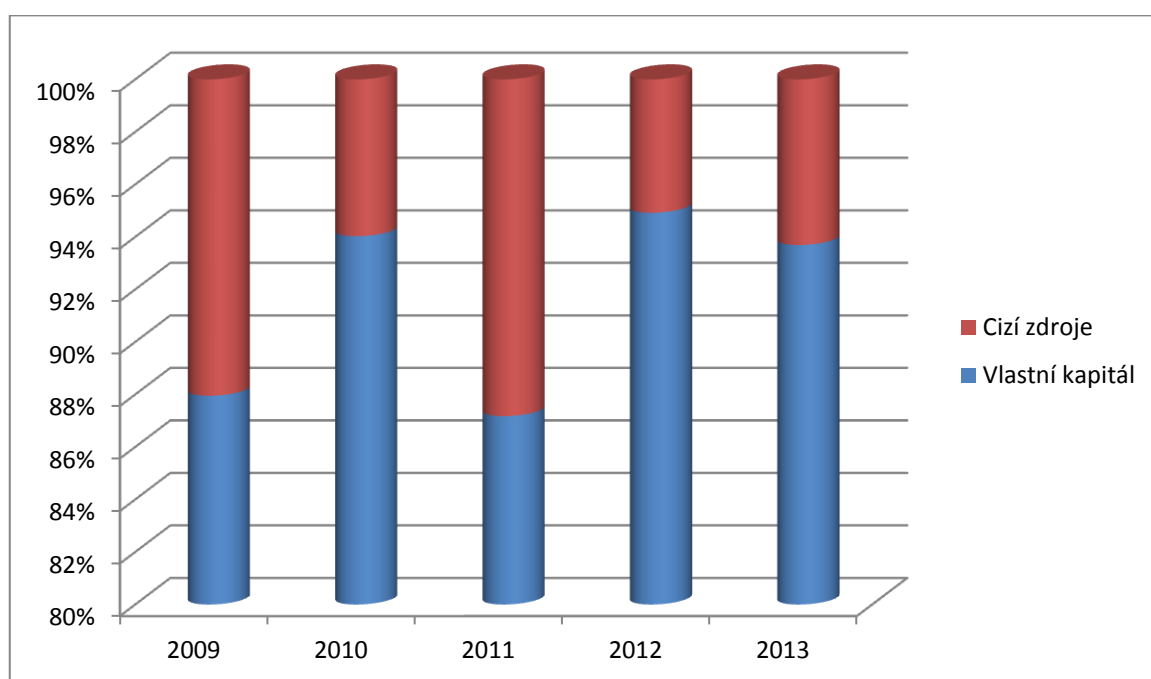
Ad B) Vertikální analýza pasiv

Tabulka 8: Horizontální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
Pasiva celkem	100%	100%	100%	100%	100%
Vlastní kapitál	87,9%	94,03%	86,80%	94,39%	93,44%
Cizí zdroje	12,04%	5,97%	12,77%	5,05%	6,29%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Graf 6: Vertikální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Z výsledků horizontální analýzy je zřejmé, že firma využívá ke své činnosti zejména vlastní kapitál. Ve sledovaném období má vlastní kapitál kolísavou tendenci, kdy největšího objemu vlastního kapitálu k celkovým pasivům měla firma v roce 2012 a naopak nejmenšího objemu dosáhla firma v roce 2011. Z této analýzy můžeme také určit kolísavý charakter cizích zdrojů.

4.2.4 Vertikální analýza zisku a ztráty

Tabulka 9: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v %)

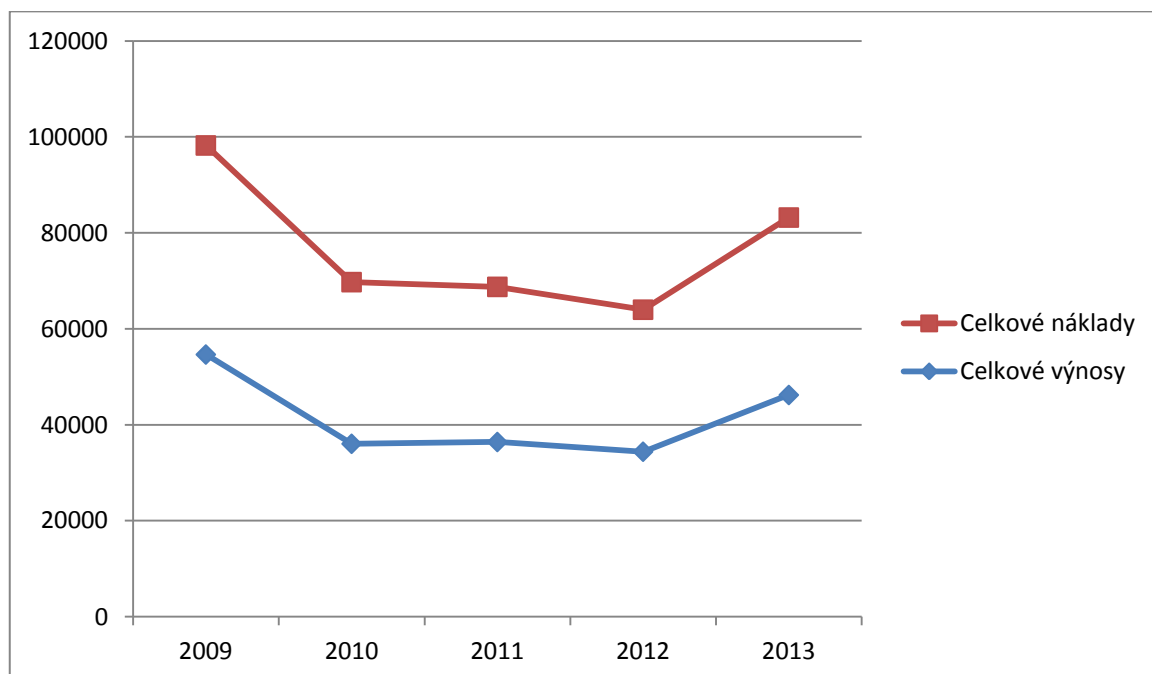
Výkaz zisku a ztrát	2009	2010	2011	2012	2013
VÝNOSY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Tržby za prodané zboží	0,15%	0,25%	0,35%	1,01%	0,79%
98,62% V97,80% ý98,4kony	99,10%	98,62%	97,80%	98,43%	97,44%
Tržby za prod. vl. výr. a sl.	98,70%	99,71%	96,80%	98,50%	97,40%
Změna stavu zás.vl. činnosti	0,38%	-1,09%	0,99%	-0,06%	0,05%
Tržby z prod. dl. maj. a mat.	0,03%	0,61%	0,65%	0,93%	1,14%
Ostatní provozní výnosy	0,19%	0,24%	0,31%	0,34%	0,36%
Výnosové úroky	0,09%	0,01%	0,01%	0,19%	0,22%
Ostatní finanční výnosy	0,48%	0,28%	1,03%	0,11%	0,59%
NÁKLADY CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
Náklady vynal. na prodané zboží	0,03%	0,02%	0,17%	1,17%	0,68%
Výkonová spotřeba	49,24%	51,49%	54,10%	53,84%	55,50%
Spotřeba mat. a energie	35,23%	35,62%	39,71%	38,87%	41,48%
Služby	14%	15,87%	14,38%	14,97%	14,01%
Osobní náklady	37,96%	39,58%	37,30%	38,73%	35,80%
Daně a poplatky	0,13%	0,23%	0,23%	0,42%	0,22%
Odpisy dl. hm. a nehm. maj.	4,80%	5,03%	3,95%	3,27%	1,97%
Ostatní provozní náklady	6,98%	0,19%	0,04%	0,00%	0,79%
Nákladové úroky	0,10%	0,09%	0,06%	0,01%	0,77%
Ostatní finanční náklady	0,55%	0,68%	0,29%	0,24%	0,11%
Daň z příjmů za běž. Činnost	6,15%	3,96%	2,97%	3,57%	5,55%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že výkony tvoří více jak 99% celkových výnosů. Od roku 2009 mají mírně klesající charakter, což se ovšem roku 2012 změnilo a jejich hodnota lehce vzrostla. Další velmi významnou položkou jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, jejichž hodnota tvoří v průměru k celkovým výnosům 98%. Razantní růst zaznamenaly v roce 2010, kdy tvořily 99,71% celkových výnosů. V dalších letech jejich hodnota mírně poklesla. Ostatní položky netvoří tak významný podíl na celkových výnosech a jsou tudíž zanedbatelné. Na celkových nákladech se nejvíce podílí výkonová spotřeba. Nejvyšší hodnotu zaznamenala v roce 2013, kdy tvořila 55,5% celkových nákladů. Mezi další významné položky patří spotřeba materiálu a energie, kdy nejvyšší hodnoty zaznamenala

v roce 2013 a to 41,48% a osobní náklady, které nejvíce vzrostly v roce 2010 na 39,58%. V dalších letech měly mírně klesající charakter.

Graf 7: Vývoj celkových nákladů a výnosů v letech 2009-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

4.2.5 Analýza poměrových ukazatelů

V této části práce bude vypočtena analýza poměrových ukazatelů. Mezi ně patří:

- a) Ukazatel rentability
- b) Ukazatel aktivity
- c) Ukazatel likvidity
- d) Ukazatel zadluženosti

Z těchto výpočtů budou zjištěny podmínky pro dlouhodobou existenci podniku, který by měl být rentabilní, likvidní a přiměřeně zadlužený.

Ad A) Ukazatel rentability

Tabulka 10: Ukazatele rentability v letech 2009-2013 (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
Rentabilita tržeb - ROS	4,90%	3,68%	2,69%	3,06%	4,47%
Rentabilita celkového kapitálu - ROA	22,68%	6,26%	7,22%	8,59%	14,50%
Rentabilita vlastního kapitálu - ROE	22,24%	11,06%	8,15%	7,80%	14,48%

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že všechny hodnoty jsou velmi rozkolísané. Žádná z nich nemá rostoucí ani klesající charakter. Za nejlepší rok se dá považovat rok 2009. Je to dáno zejména ziskem, který v tomto roce dosahuje nejvyšších hodnot. Konkrétně je nejvyšší hodnota zisku způsobena nejvyšší hodnotou výnosů za celé sledované období, což zapříčinila výše tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb.

Pokud jde o konkrétní ukazatele, tak u ukazatele ROS by měla být splněna podmínka, že jeho hodnota bude nad 10%. Tato podmínka ovšem není splněna v žádném sledovaném roce. U ukazatele ROA by jeho hodnota měla být nad 8%. Tato podmínka byla splněna pouze v letech 2009, 2012 a 2013. Hodnota posledního ukazatele ROE musí být nad 10%. Tato podmínka není splněna v letech 2011 a 2012.

Ad B) Ukazatel aktivity

Tabulka 11: Ukazatele aktivity v letech 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Vázanost celk. aktiv	1,12	1,66	1,99	1,99	1,69
Rel. vázanost st. aktiv	0,20	0,31	0,48	0,42	0,33
Obrat celkových aktiv	0,88	0,60	0,50	0,50	0,59
Obrat stálých aktiv	9,16	7,45	6,68	5,66	8,19

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Tabulka ukazuje, že hodnoty ukazatelů v jednotlivých letech nemají klesající ani rostoucí charakter, ale jejich výše nezaznamenala mezi roky tak výrazné změny. Vázanost celkových aktiv mezi sebou poměruje celková aktiva a roční zisk. Platí zde pravidlo, že čím je jeho hodnota menší, tím lépe. Nejvyšší, a tudíž pro podnik nejhorší, hodnoty 1,99 dosáhl podnik v letech 2011 a 2012. Oproti tomu nejlepšímu, tedy nejnižšímu výsledku

1,12 dosáhl v roce 2009. Druhým z ukazatelů je relativní vázanost stálých aktiv, který poměruje stálá aktiva a roční tržby. Nejvyšší je ukazatel v roce 2011 a to 0,48. V tomto roce vzrostla hodnota stálých aktiv. Oproti tomu nejnižších hodnot dosáhl rok 2009 a to 0,20, kdy byla stálá aktiva na nejnižší úrovni za celé sledované období. Další z ukazatelů je obrat celkových aktiv, který nám udává, kolikrát za rok se celková aktiva obrátí. Výsledky nejsou v jednotlivých letech vyrovnané. Nejvyšších hodnot podnik dosáhl v roce 2009, kdy se aktiva obrátila 0,88krát. Nejméně v letech 2011 a 2012 tedy 0,55. Poslední z ukazatelů je obrat stálých aktiv. Ten udává počet obrátek stálých aktiv za rok. Nejvíce krát se stálá aktiva obrátila v roce 2009, tedy 9,16krát. Nejméně v roce 2012.

Ad C) Ukazatel likvidity

Tabulka 12: Ukazatelé likvidity v letech 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Okamžitá likvidita	11,33	12,10	5,09	12,92	11,16
Pohotová likvidita	16,12	15,12	6,09	16,00	13,15
Běžná likvidita	18,31	16,81	6,77	18,04	14,46

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Z výsledků je viditelné, že všechny ukazatele likvidity jsou vyšší, než zpravidla mají být. Jako první byla vypočtena okamžitá likvidita, která má dosahovat hodnot kolem 1. Ani v jednom období toho však dosaženo nebylo. V tabulce vidíme, že nejvíce likvidní byl podnik v roce 2012, tedy 12,92. Z výsledku vyplývá, že podnik je překapitalizován. Pohotová likvidita by měla být v rozmezí 1-1,5. Ovšem podnik je opět výrazně nad normou. Nejvyšších hodnot podnik dosáhl v roce 2009 a nejnižších v roce 2011. Důvodem pro tak vysoké hodnoty pohotové likvidity jsou oběžná aktiva, která tvoří nejvýznamnější a nejvyšší položku celkových aktiv. Běžná likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 1,5-2,5, ovšem ani zde podnik tohoto rozmezí nedosahuje. Nejvyšší běžná likvidita dosáhla hodnoty 18,31 v roce 2009 a nejnižší 6,77 v roce 2011.

Celkově se dá z výsledků ukazatelů likvidity říci, že podnik má dostatečné množství likvidních prostředků. Kdyby tedy musel své krátkodobé závazky okamžitě splatit, měl by na ně dostatek finančních prostředků.

Ad D) Ukazatel zadluženosti

Tabulka 13: Ukazatele zadluženosti v letech 2009-2013 (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013
Zadluženost	0,04	0,04	0,11	0,04	0,05
Úrokové krytí	364,48	169,90	338,27	1804,75	42,75
Koeficient zadluženosti	1,25	1,20	1,30	1,23	1,22

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Výsledky ukazují, že celková zadluženost podniku je opravdu minimální, což znamená, že podnik disponuje větším množstvím celkových aktiv, než dluhů. Míra zadluženosti podniku je ve sledovaném období téměř vyrovnaná. Úrokové krytí podniku ukazuje, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Jeho hodnota by měla být vyšší než 3, což podnik několikanásobně převyšuje v každém roce. Nejméně zisk převyšoval v roce 2013 a to 42,75krát, ovšem i tak nejnižší doporučenou hodnotu několikrát převyšuje. Koeficient zadluženosti nám udává míru zadluženosti podniku a roste až k nekonečnu.

4.2.6 Bankrotní modely

Z bankrotních modelů zde bude vypočten:

- a) **Altmanův model**
- b) **Model „IN“ Index důvěryhodnosti**

Ad A) Altmanův model

Tabulka 14: Altmanův model

	2009	2010	2011	2012	2013
A	0,76	0,75	0,64	0,73	0,74
B	0,61	0,73	0,69	0,74	0,69
C	0,25	0,08	0,08	0,10	0,15
D	15,56	15,76	6,79	18,67	14,86
E	0,88	0,60	0,50	0,50	0,59
Altmanův model	12,80	12,24	6,57	13,94	11,85

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Původní myšlenkou Altmanova modelu bylo zjistit, jak odlišit bankrotující firmy od těch, které mají riziko bankrotu minimální. Pro podnik je optimální, pokud je výsledná hodnota ukazatele vyšší než 2,99. Z výsledků Altmanova modelu v letech 2009-2013 je patrné, že

firma dosáhla v každém roce několikanásobně vyšší hodnoty, než je nejnižší hranice pro rizikovost bankrotu.

Ad B) Model „IN“ Index důvěryhodnosti

Index důvěryhodnosti byl vytvořen se zřetelem na české podmínky a můžeme ho tedy považovat za index s vyšší vypovídací hodnotou, než Altmanův model. Jednotlivé varianty zohledňují věřitelské, vlastnické a komplexní hledisko.

Tabulka 15: Model IN01 v letech 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva/cizí kapitál	9,14	19,03	8,89	23,07	18,15
EBIT/úroky	364,48	869,70	338,27	1804,75	42,75
EBIT/aktiva	0,25	0,08	0,08	0,10	0,15
Výnosy/aktiva	0,89	0,59	0,51	0,49	0,59
Oběžná aktiva/(krátk.závazky+bank.úvěr)	15,82	15,35	6,67	9,02	14,46
IN01	36,71	39,08	15,70	76,49	6,08

Zdroj: Účetní výkazy v letech 2009-2013, vlastní zpracování

Z výpočtu Modelu IN01 nám vychází, že podnik tvoří hodnotu. Nejnižší hranice, která je pro podnik optimální je vyšší než 1,77, což podnik několikanásobně převyšuje v celém sledovaném období. V našem případě je finanční situace podniku více než optimální a to převážně díky podílu EBIT a úroky, kde podnik dosahuje nejvyšších hodnot. S výhledem na několik příštích let se, díky hodnotě IN01 ve sledovaném období, dá říci, že podnik nemíří k bankrotu.

4.3 Vztah firmy k regionu a její chování

Společnost se zúčastnila následujících programů, které vyhlásilo MPO:

- Program OPPI vyhlášený Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR ve spolupráci agentury CzechInvest,
- Komplexní úpravy energetického hospodářství v programu Eko-energie.

Hlavním cílem projektu byla realizace úspor energie dosažená zvýšením tepelně technických vlastností výrobní haly. Optimalizací výkonu kotle došlo ke zvýšení jeho účinnosti a snížení spotřeby zemního plynu. Dále optimalizací stlačeného vzduchu zde došlo ke snížení spotřeby energie.

Důsledkem realizace došlo k úsporám energií a ke snížení emisí vypouštěných do ovzduší. To má přímý pozitivní vliv na životní prostředí.

Společnost je jedna z mála firem v regionu, která se zabývá klasickou strojírenskou činností a zaměstnává lidi vyučené v tomto oboru a to i z blízkého okolí.

Společnost se zapojuje i do sponzorování různých akcí společenského života v okolí jako jsou např. kulturní akce, sportovní akce a je aktivní i v oblasti charity např. Oblastní charita Kutná Hora – středisko Rané péče, Palackého náměstí 320, Kutná Hora a spolupracuje i s místním obecním úřadem.

Společnost se dále řídí povinnostmi v souladu s platnými zákony o odpadech, včetně jejího shromažďování, soustředování, třídění a následné likvidace, což dokazují i výsledky kontrol.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo posouzení finančního zdraví společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. K dosažení daného cíle byla použita finanční analýza, která v důsledku hospodářské krize získala na svém významu. Za pomoci ukazatelů finanční analýzy posoudit způsob dosavadního hospodaření a finanční situaci podniku a zjištěné výsledky následně zhodnotit.

První část práce byla zaměřena na teoretickou podstatu finanční analýzy a poskytla tak prvotní náhled do její teorie. Vysvětlila význam finanční analýzy, představila jednotlivé uživatele a ukazatele finanční analýzy a metody pro její výpočet.

Jako vstupní data pro vypočítání finanční analýzy vybraného podniku v této bakalářské práci byly použity účetní doklady, tedy rozvaha a výkaz zisku a ztrát. Pro zjištění finanční analýzy byla zvolena horizontální a vertikální analýza a analýza poměrových ukazatelů, ze kterých byl vypočten ukazatel rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Jako poslední byly vypočteny bankrotní modely Altmanův model a Model „IN“ Index důvěryhodnosti.

Snahou bakalářské práce bylo popsat ekonomickou situaci společnosti TRANSELCO CZ s.r.o. a popřípadě odhalit rizikové faktory, které na firmu působí a navrhnout možná opatření pro jejich odstranění. Výsledky finanční analýzy ukázaly, že firma je celkově velice prosperující a ve všech sledovaných obdobích vytvořila kladný výsledek hospodaření. Výsledky poměrových ukazatelů vyhodnotily firmu jako vysoce likvidní s minimálním stupněm zadluženosti. Bankrotní modely ukázaly, že firmu bankrot neohrožoval ani v jednom ze sledovaných období a v průběhu nadcházejícího období se bankrot nepředpokládá.

Celkově se společnost TRANSELCO CZ s.r.o. ukázala jako velice prosperující. Společnost je velmi stabilní a po finanční stránce se očekává, že do budoucna bude velice prosperovat.

6 Seznam použitých zdrojů

GRÜNWARD, Rolf. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, xl, 745 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7179-903-0

KUNZ, Vilém. *Společenská odpovědnost firem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 201 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3983-0.

OSTŘÍŽEK, Jan. *Public private partnership: příležitost a výzva*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2007, xix, 284 s. ISBN 978-80-7179-744-9

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 9788025118306

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 1. vyd. Grada, 1996, 455 s. ISBN 80-716-9211-5.

SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007, 452 s. ISBN 978-80-247-1992-4

VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 1997, 247 s. ISBN 80-901-9916-X

VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 1999, 324 s. ISBN 80-861-1921-1.

VALDER, Antonín a Marta STÁROVÁ. *Účetnictví I.* Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2011, 108 s., [48] s. příl. ISBN 978-80-213-2202-8.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy.* 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 332 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6

7 Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Vývoj aktiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč)	35
Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %).....	36
Tabulka 3: Vývoj pasiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč).....	36
Tabulka 4: Horizontální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)	37
Tabulka 5: Vývoj výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v tis.Kč.)	38
Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v %).....	39
Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %).....	41
Tabulka 8: Horizontální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)	42
Tabulka 9: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v %).....	43
Tabulka 10: Ukazatele rentability v letech 2009-2013 (v %).....	45
Tabulka 11: Ukazatele aktivity v letech 2009-2013	45
Tabulka 12: Ukazatelé likvidity v letech 2009-2013.....	46
Tabulka 13: Ukazatele zadluženosti v letech 2009-2013 (v %)	47
Tabulka 14: Altmanův model	47
Tabulka 15: Model IN01 v letech 2009-2013.....	48
Graf 1: Vývoj aktiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč).....	35
Graf 2: Vývoj pasiv v letech 2009-2013 (v tis. Kč).....	37
Graf 3: Vývoj výkazu zisku a ztrát v letech 2009-2013 (v tis. Kč)	39
Graf 4: Vývoj zisku v letech 2009-2013 (v tis. Kč).....	40
Graf 5: Vertikální analýza aktiv v letech 2009-2013 (v %).....	41
Graf 6: Vertikální analýza pasiv v letech 2009-2013 (v %)	42
Graf 7: Vývoj celkových nákladů a výnosů v letech 2009-2013 (v tis. Kč).....	44

8 Přílohy

Příloha č. 1: Rozvaha v plném rozsahu TRANSELCO CZ s.r.o. (v tis.Kč)

Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztrát TRANSELCO CZ s.r.o. (v tis. Kč)

Příloha č. 1: Rozvaha v plném rozsahu TRANSELCO CZ s.r.o. (v tis.Kč)

	AKTIVA	2009	2010	2011	2012	2013
1.	AKTIVA CELKEM	60 737	60 269	70 884	68 959	77 666
2	Dlouhodoý majetek	11 241	11 448	17 383	14 809	15 564
3	Dlouhodobý nehmotný majetek					325
4	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek					325
5	Dlouhodobý hmotný majetek	11 241	11 448	17 383	14 809	15 239
6	Pozemky	183	183	183	183	183
7	Stavby	3 197	3 197	3 197	5 287	5 376
8	Samostatné mov. věci a soubory mov.věcí	7 482	7 689	7 850	8 960	9 131
9	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	379	379	379	379	549
10	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek			5 774		
11	Oběžná aktiva	49 299	48 599	53 235	53 928	61 872
12	Zásoby	5 894	4 863	5 329	6 095	5 603
13	Materiál	4 099	3 457	3 559	4 345	3 828
14	Nedokončená výroba a polotovary	689	621	568	617	780
15	Výrobky	1 106	785	1 202	1 133	995
16	Krátkodobé pohledávky	12 893	8 730	7 861	9 214	8 492
17	Pohledávky z obchodních vztahů	11 339	6 608	6 236	7 688	8 246
18	Stát-daňové pohledávky	1 425	2 061	1 166	1 093	
19	Krátkodobé poskytnuté zálohy	129	61	454	433	246
20	Krátkodobý finanční majetek	30 512	35 006	40 045	38 619	47 777
21	Peníze	1 993	1 974	1 987	1 990	1 982
22	Účty v bankách	28 519	33 032	38 058	36 629	45 795
23	Časové rozlišení	197	222	266	222	230
24	Náklady příštích období	197	222	266	222	230
25.	PASIVA	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
26.	PASIVA CELKEM	55 173	53 072	62 435	59 112	68 061
27.	Vlastní kapitál	48 496	49 906	54 196	55 796	63 598
28.	Základní kapitál	204	204	204	204	204
29.	Rezer. fond, neděl. fond a ost. ze zisku	50	50	50	50	50
30.	zákoný rezervní fond	50	50	50	50	50
31.	Výsledek hospodaření minulých let	37 452	44 129	49 521	51 189	54 134
32.	Nerozdělný zisk minulých let	37 452	44 129	49 521	51 189	54 134
33.	Výsledek hospodaření běžného úč. obd.	10 790	5 523	4 421	4 353	9 210
34.	Cizí zdroje	6 644	3 166	7 971	2 988	4 278
35.	Rezervy	3 529				

36. Rezervy podle zvl.právních předpisů	3 529				
37. Krátkodobé závazky	2 692	2 891	7 856	2 988	4 278
38. Závazky z obchodních vztahů	609	764	5 691	450	781
39. Závazky k zaměstnancům	759	734	555	568	696
40. Závazky ze soc. zab.a zdrav.pojištění	415	362	309	351	395
41. Stát-daňové závazky a dotace	456	180	90		1 364
42. Krátkodobé přijaté zálohy		24			
43. Dohadné účty pasivní	453	827	1 211	1 619	1 042
44. Bankovní úvěry a výpomoci	423	275	115		
45. Bankovní úvěry dlouhodobé	423	275	115		
46. Časové rozlišení	33		268	328	185

Příloha č. 2: Výkaz zisku a ztrát TRANSELCO CZ s.r.o. (v tis.Kč)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Tržby za prodej zboží	80	89	126	349	365
2	Náklady vynaložené na prodané zboží	11	6	55	345	252
3	Obchodní marže	69	83	71	4	113
4	Výkony	54 151	35 556	35 620	33 860	45 037
5	Tržby za prodej výrobků a služeb	53 943	35 948	35 256	33 881	45 015
6	Změna stavu zásob vlastní činnosti	208	-392	364	-21	22
7	Výkonová spotřeba	21 450	17 346	17 488	15 932	20 523
8	Spotřeba materiálu a energie	15 349	12 000	12 839	11 502	15 340
9	Služby	6 101	5 346	4 649	4 430	5 183
10	Přidaná hodnota	32 770	18 293	18 203	17 932	24 627
11	Osobní náklady	16 538	13 332	12 058	11 459	13 240
12	Mzdové náklady	12 370	9 863	8 920	8 370	9 752
13.	Náklady na soc.zabezpečení a zdrav.poj.	3 903	3 293	2 934	2 860	3 239
14.	Sociální náklady	265	176	204	229	249
15.	Daně a poplatky	57	79	75	124	82
16.	Odpisy dl. hm. majetku a materiálu	2 091	1 693	1 277	968	729
17.	Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	15	221	238	319	527
18.	Tržby z prodeje dl. majetku					222
19.	Tržby z prodeje materiálu	15	221	238	319	305
20.	Zůstatková cena prodaného dl.maj.a mat.		8		2	
21.	Zůstatková cena materiálu		8		2	
22.	Změna st. rezerv a oprav.pol. v prov.oblast	464	-3 589	15	430	-240
23.	Ostatní provozní výnosy	108	87	113	116	168
24.	Ostatní provozní náklady	304	65	15	1	295
25.	Provozní výsledek hospodaření	13 439	7 013	5 114	5 383	11 216
26.	Výnosové úroky	47	3	3	64	102
27.	Nákladové úroky	43	31	18	4	286
28.	Ostatní finanční výnosy	265	102	376	37	271
29.	Ostatní finanční náklady	238	230	95	70	39
30.	Finanční výsledek hospodaření	31	-156	266	27	48
31.	Daň z příjmu za běžnou činnost	2 680	1 334	959	1 057	2 054
32.	splatná	2 680	1 334	959	1 057	2 054
33.	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	10 790	5 523	4 421	4 353	9 210
34.	Výsledek hospodaření za účetní období	10 790	5 523	4 421	4 353	9 210
35.	Výsledek hospodaření před zdaněním	13 470	6 857	5 380	5 410	11 264